

Asia C-700/22**Ennakkoratkaisupyyntö****Jättämispäivä:**

15.11.2022

Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin:

Nejvyšší soud (Tšekki)

Ennakkoratkaisupyynnön esittämistä koskevan päätöksen tekemispäivä:

26.9.2022

Kantajat:

RegioJet a.s.

STUDENT AGENCY k.s.

Vastaajat:

České dráhy, a.s.

Správa železnic, státní organizace (Tšekki)

Tšekin valtio – Ministerstvo dopravy

[– –] VÄLIPÄÄTÖS

Nejvyšší soud (ylin tuomioistuin, Tšekki) [– –] on päättänyt asiassa, jossa ovat kantajina a) **RegioJet a.s.** ja [– –] b) **STUDENT AGENCY k.s.** [– –] ja vastaajina 1) **České dráhy, a.s.**, [– –], 2) **Správa železnic, státní organizace** (rautatieviranomainen, Tšekki) ja [– –] 3) **Česká republika – Ministerstvo dopravy** (liikenneministeriö, Tšekki) [– –], joka koskee sääntöjenvastaisen tuen takaisinperimistä ja suojaaa vilpillistä kilpailua vastaan, joka on vireillä Městský soud v Praze (Prahan kaupunkioikeus, Tšekki) numerolla 1 Cm 6/2015 ja jossa kantajat hakevat muutosta Vrchní soud v Praze (ylioikeus, Praha, Tšekki) 23.9.2020 antamaan tuomioon nro 3 Cmo 10/2019-463, sellaisena kuin sitä on oikaistu 3.12.2020 annetulla määräyksellä nro 3 Cmo 107/2019-501, johon vastaaja 1) hakee muutosta, seuraavaa:

I. [– –]

II. Nejvyšší soud **esittää** Euroopan unionin tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 267 artiklan mukaisesti:

Onko Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 108 artiklan 3 kohdan viimeistä virkettä tulkittava siten, että kansallisen tuomioistuimen on kolmannen osapuolen (kilpailijan) nostamassa kanteessa määrättävä tuensaaja palauttamaan kyseisen säännöksen vastaisesti myönnetty tuki, vaikka (tuomioistuimen ratkaisun tekopäivänä) Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 108 artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 13.7.2015 annetun neuvoston asetuksen (EU) 2015/1589 17 artiklan 1 kohdan mukainen vanhentumisaika tukien takaisinperimistä koskeville komission toimivaltuuksille on kulunut umpeen, jolloin myönnetty tuki on katsottava mainitun asetuksen 1 artiklan b alakohdan iv alakohdassa ja 17 artiklan 3 kohdassa tarkoitetuksi voimassa olevaksi tueksi?

Perustelut

I.

Asian tosiseikat ja menettely tšekkiläisissä tuomioistuimissa

1. Esillä olevassa asiassa on (muun muassa) kyse sellaisen taloudellisen tuen takaisinperinnästä, joka on kantajien mukaan sääntöjenvastaista julkista tukea, jonka vastaaja 2) on myöntänyt vastaajalle 1) vastaajan 3) myötävaikutuksella.
2. Kantaja väittää vastaajan 1) kilpailijana, että yrityksen osaa koskevan ostohinnan maksamisen myyjän asemassa olleen vastaajan 1) ja ostajan asemassa olleen vastaajan 2) välillä 26.6.2008 tehdyn myyntisopimuksen mukaisesti vastaaja 1) sai sääntöjenvastaista julkista tukea, koska sovittu ostohinta oli yliarvoitu riidanalaisen summan verran ja koska julkisista varoista maksettu ostohinta suoritettiin samasta omaisuudesta, jonka vastaaja 1) oli alun perin hankkinut valtion sijoituksella yleishyödyllisen rautatieliikenteen harjoittamista varten.
3. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin (Městský soud v Praze) hylkäsi kanteen 6.2.2019 antamallaan tuomiolla [– –]. Kantajien valituksesta 23.9.2020 [– –] antamallaan tuomiolla muutoksenhakutuomioistuin (Vrchní soud v Praze) vahvisti ensimmäisessä oikeusasteessa annetun tuomion pääasiassa.
4. Muutoksenhakutuomioistuin perusteli päätöstään sillä, että komissio ei ollut tutkinut väitetyn sääntöjenvastaisen tuen myöntämistä ja että neuvoston asetuksen (EU) 2015/1589 17 artiklan 1 kohdan mukainen vanhentumisaika oli näin ollen kulunut umpeen. Muutoksenhakutuomioistuimen mukaan kyseisen ostohinnan maksamista, vaikka se olisikin ollut julkista tukea, on näin ollen pidettävä voimassa olevana julkisena tukena, eikä tuomioistuin voi siten määrätä sen takaisinperintää Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (jäljempänä SEUT) 108 artiklan 3 kohdan nojalla.

5. Kantajat valittivat muutoksenhakutuomioistuimen päätöksestä kassaatiotuomioistuimeen valitusperusteenaan asian virheellinen oikeudellinen arviointi.

6. Revision-tuomioistuin tuli menettelyssään siihen tulokseen, että sen ratkaisu asiassa riippuu siitä, onko komission toimivaltuuksiin periä tuki takaisin sovellettava vanhentumisaika esteenä sille, että kansallinen tuomioistuin voisi SEUT 108 artiklan 3 kohdan välittömän soveltamisen perusteella määrätä tuensaajan palauttamaan tuen, jonka myöntämisestä ei ole ilmoitettu komissiolle kyseisen artiklan nojalla.

II.

Sovellettava kansallinen oikeus

7. Pääasian ratkaisu perustuu unionin oikeuden välittömästi sovellettaviin säännöksiin ja määräyksiin. Kansallista lainsäädäntöä ei sovelleta.

III.

Sovellettava Euroopan unionin oikeus

8. SEUT 107 artiklan 1 kohdassa määrätään, että jollei perussopimuksissa toisin määrätä, jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu sisämarkkinoille, siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

9. SEUT 108 artiklan 1 kohdan mukaan komissio seuraa jatkuvasti jäsenvaltioiden kanssa niiden voimassa olevia tukijärjestelmiä. Se tekee jäsenvaltioille ehdotuksia sisämarkkinoiden asteittaisen kehittämisen tai sisämarkkinoiden toiminnan kannalta aiheellisiksi toimenpiteiksi.

10. SEUT 108 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä virkkeessä määrätään, että jos komissio vaadittuaan niitä, joita asia koskee, esittämään huomautuksensa, toteaa, että valtion myöntämä tai valtion varoista myönnetty tuki ei 107 artiklan mukaan sovellu sisämarkkinoille taikka että tällaista tukea käytetään väärin, se tekee päätöksen siitä, että asianomaisen valtion on komission asettamassa määräajassa poistettava tuki tai muutettava sitä.

11. SEUT 108 artiklan 3 kohdan mukaan komissiolle on annettava tieto tuen myöntämisestä tai muuttamista koskevasta suunnitelmasta niin ajoissa, että se voi esittää huomautuksensa. Jos komissio katsoo, että tällainen suunnitelma ei 107 artiklan mukaan sovellu sisämarkkinoille, se aloittaa 2 kohdassa tarkoitetun menettelyn viipymättä. Jäsenvaltio, jota asia koskee, ei saa toteuttaa ehdottamiaan toimenpiteitä, ennen kuin menettelyssä on annettu lopullinen päätös.

12. Neuvoston asetuksen (EU) 2015/1589 1 artiklan b alakohdan iv alakohdan mukaisesti tässä asetuksessa ”voimassa olevalla tuella” tarkoitetaan tukia, joiden voidaan tämän asetuksen 17 artiklan nojalla katsoa voimassa olevaksi tueksi.

13. Neuvoston asetuksen (EU) 2015/1589 1 artiklan c alakohdan mukaisesti ”uudella tuella” tarkoitetaan kaikkia tukia, eli tukiohjelmiä ja yksittäisiä tukia, jotka eivät ole voimassa olevaa tukea, mukaan lukien voimassa olevan tuen muutokset.

14. Neuvoston asetuksen (EU) 2015/1589 1 artiklan f alakohdan mukaisesti tässä asetuksessa ”sääntöjenvastaisella tuella” tarkoitetaan uusia tukia, jotka on otettu käyttöön SEUT 108 artiklan 3 kohdan vastaisesti.

15. Neuvoston asetuksen (EU) 2015/1589 17 artiklan 1 ja 3 kohdan mukaan komission toimivaltuuksiin periä tuki takaisin sovelletaan kymmenen vuoden vanhentumisaikaa (1 kohta). Tuki, jonka osalta vanhentumisaika on kulunut umpeen, katsotaan voimassa olevaksi tueksi (3 kohta).

IV.

Ennakkoratkaisupyyntöön perusteet

16. Aluksi on todettava, että esitetty kysymys koskee ainoastaan tuensaajan velvollisuutta palauttaa tuki sellaisenaan (eikä muita mahdollisia oikeuksia, jotka johtuvat SEUT 108 artiklan 3 kohdassa määrätystä sääntöjenvastaisesta tuesta, kuten esimerkiksi tuen ennenaikaiseen täytäntöönpanoon tai vahingonkorvaukseen liittyvistä koroista).

17. Lisäksi on aiheellista huomauttaa, että käsiteltävänä olevassa asiassa ei ole kyse siitä, missä määräajassa (muutoin voimassa oleva) oikeus periä sääntöjenvastaisesti myönnetty tuki takaisin vanhentuu kansallisessa tuomioistuimessa käytävässä menettelyssä SEUT 108 artiklan 3 kohdan välittömän oikeusvaikutuksen vuoksi, vaan siitä, onko tuensaaja velvollinen palauttamaan myös sellaisen tuen, joka katsotaan neuvoston asetuksen (EU) 2015/1589 1 artiklan b alakohdan iv alakohdan nojalla, luettuna yhdessä asetuksen 17 artiklan 3 kohdan kanssa, kyseisessä asetuksessa säädetyn määräajan päättymisen vuoksi voimassa olevaksi tueksi eli tueksi, johon ei (ainakaan näiden säännösten sanamuodon perusteella) sovelleta SEUT 108 artiklan 3 kohtaa (ainakaan tulevaisuudessa).

18. Edellä mainitut unionin oikeussäännöt eivät anna vastausta, joka ei jättäisi sijaa kohtuulliselle epäilylle siitä, miten neuvoston asetuksen (EU) 2015/1589 17 artiklan 1 kohdassa säädetty komission toimivallan rajoittaminen tuen takaisinperinnässä vaikuttaa tuensaajan velvollisuuteen palauttaa SEUT 108 artiklan 3 kohdan vastaisesti myönnetty tuki, joka tuensaajalle (muutoin) aiheutuisi kyseisen määräyksen välittömän soveltamisen perusteella, tai onko kansallinen tuomioistuin velvollinen asettamaan tällaisen velvoitteen (ks. neuvoston asetuksen (EU) 2015/1589 johdanto-osan 25 perustelukappale, ks.

myös esim. yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 11.7.1996, Syndicat français de l'Express international (SFEI) ym. v. La Poste ym., C-39/94, EU:C:1996:285 ja tuomio 8.12.2011, Residex Capital IV CV v. Gemeente Rotterdam, C-275/10, EU:C:2011:814).

19. Neuvoston asetuksen (EU) 2015/1589 johdanto-osan 26 perustelukappaleessa kyllä todetaan, että oikeusvarmuuden vuoksi on asianmukaista säätää sääntöjenvastaisen tuen osalta kymmenen vuoden vanhentumisaika, minkä jälkeen takaisinperimistä ei voida määrätä. Ei ole kuitenkaan selvää, sovelletaanko tätä rajoitusta ja sen seurauksia ainoastaan komission (asetuksen 16 artiklan nojalla tekemään) mahdolliseen päätökseen vai voidaanko joitakin tämän säännöksen vaikutuksista soveltaa (myös) kansallisen tuomioistuimen ratkaisussa SEUT 108 artiklan 3 kohdan suoran soveltamisen perusteella.

20. Myös valtioneuvoston säätöjen soveltamisesta kansallisissa tuomioistuimissa annetussa komission tiedonannossa (EUVL 2021,C 305, s. 1) todetaan, että neuvoston asetuksessa (EU) 2015/1589 ei säädetä kansallisten tuomioistuinten toimivallasta ja velvollisuuksista (70 kohta), ja toisaalta tiedonannossa korostetaan, että valtioneuvoston säätöjen soveltamisen yhteydessä kansallisten tuomioistuinten rooli rajoittuu ainoastaan siihen, että ne arvioivat, onko tukitoimenpide voimassa olevaa tukea. Jos toimenpide on voimassa olevaa tukea, SEUT 108 artiklan 3 kohdan rikkominen, johon kansallisen tuomioistuimen olisi puuttettava, ei tule kyseeseen (69 kohta).

21. Näin ollen ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin katsoo, että kyseessä olevat unionin oikeuden säännökset eivät anna yksiselitteistä vastausta esillä olevaan kysymykseen (niitä ei voida pitää acte clair -tapauksena).

22. Unionin tuomioistuin on ottanut ratkaisuisaan useaan kertaan kantaa tähän kysymykseen ja seurauksiin, joita vanhentumisajan päättymisellä on komission toimivaltuuksille periä tuki takaisin neuvoston asetuksen (EU) 2015/1589 17 artiklan 1 kohdan (tai aiemmin Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 93 artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 22.3.1999 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 659/1999 15 artiklan 1 kohdan) nojalla. Kyse on kuitenkin ollut erilaisista tosiseikoista tai erilaisten vaatimusten arvioinnista kuin tässä tapauksessa.

23. Yhteisöjen tuomioistuin muotoili 5.10.2006 antamassaan tuomiossa Transalpine Ölleitung in Österreich (C-368/04, EU:C:2006:644) yleiset lähtökohdat, joiden mukaan asetuksella kodifoidaan ja vahvistetaan komission käytäntö valtioneuvoston tutkimuksen osalta, eikä siihen sisälly ainoatakaan säännöstä, joka koskisi kansallisten tuomioistuinten toimivaltaa ja velvoitteita, joita säännellään edelleen perustamissopimuksen määräyksissä, sellaisina kuin yhteisöjen tuomioistuin niitä tulkitsee.

24. Unionin tuomioistuin täsmensi 16.4.2015 antamassaan tuomiossa Trapeza Eurobank Ergasias (C- 690/13, EU:C:2015:235), että asetuksen N:o 659/1999 1 artiklan b alakohdan mukaan tukea voidaan pitää voimassa olevana tukena joko silloin, kun se on myönnetty ennen perustamissopimuksen voimaantuloa kyseisessä jäsenvaltiossa ja kun sitä voidaan yhä soveltaa kyseisen ajankohdan jälkeen eikä sitä ole sittemmin muutettu tai kun se on myönnetty sen jälkeen, kun perustamissopimus on tullut voimaan kyseisessä jäsenvaltiossa mutta kun mainitun asetuksen 15 artiklan 3 kohdassa säädetty vanhentumisaika on päättynyt, ja tällaisessa tapauksessa jäsenvaltio ei olisi velvollinen noudattamaan EY 88 artiklan 3 kohdassa määrättyä ennakoivalvontamenettelyä. Se teki näin arvioidessaan yleishyödylliselle pankille annettujen erioikeuksien muodossa olevaa tukea, joka muodostuu oikeudesta kirjata kiinnitys vuodelta 1929 peräisin olevan kansallisen lainsäädännön perusteella, tai arvioidessaan kysymystä siitä, sovelletaanko kyseistä kansallisen lainsäädännön säännöstä vai ei. Tämä ei siis liity kansallisen tuomioistuimen velvollisuuteen vaatia tuensaajaa palauttamaan kilpailijan nostaman kanteen perusteella rahamääräisenä myönnetty tuki (tai maksamaan takaisin tuen myöntäjälle annettu rahamääräinen suoritus).

25. Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin esitti yhdistetyissä asioissa *Government of Gibraltar v. komissio* 30.4.2002 antamassaan tuomiossa (T- 195/01 ja T- 207/01, EU:T:2002:111), että sama pätee asetuksen N:o 659/1999 15 artiklassa komission toimivallan osalta säädettyyn vanhentumisaikaan, joka ei suinkaan ole ilmaus yleisestä periaatteesta, joka muuttaa uuden tuen voimassa olevaksi tueksi, vaan jossa vain suljetaan pois sellaisten tukien takaisinperintä, jotka on otettu käyttöön yli kymmenen vuotta ennen komission ensimmäistä puuttumista asiaan.

26. Tässäkään tapauksessa tätä päätelmää ei kuitenkaan tehty arvioitaessa kansallisen tuomioistuimen velvollisuutta määrätä tuensaaja palauttamaan SEUT 108 artiklan 3 kohdan (tai EY 88 artiklan 3 kohdan) välittömän soveltamisen perusteella myönnetty tuki, vaan tarkasteltaessa komission päätöstä aloittaa EY 88 artiklan 2 kohdan ja asetuksen N:o 659/1999 mukainen muodollinen tutkintamenettely.

27. Unionin tuomioistuin otti kantaa neuvoston asetuksen (EU) 2015/1589 17 artiklan 1 kohdassa [tai neuvoston asetuksen (EY) N:o 659/1999 15 artiklan 3 kohdassa] säädetyn vanhentumisajan luonteeseen 5.3.2019 antamassaan tuomiossa *Eesti Pagar AS v. Ettevõtlike Arendamise Sihtasutus ja Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium* (C-349/17, EU:C:2019:172) ja 30.4.2020 antamassaan tuomiossa *Nelson Antunes da Cunha, Lda v. Instituto de Financiamento da Agricultura e Pescas IP (IFAP)* (C-627/18, EU:C:2020:321). Se päätteli, että säännöksessä säädetty vanhentumisaika koskee yksinomaan komission toimivaltuuksia tuen takaisin perimisen alalla ja että mainittua vanhentumisaikaa ei siis voida soveltaa toimivaltaisten kansallisten viranomaisten suorittamaan sääntöjenvastaisen tuen takaisinperimistä koskevaan menettelyyn.

28. Näissä tuomioissa unionin tuomioistuin tarkasteli kuitenkin kysymystä mainitussa säännöksessä säädetyn vanhentumisajan merkityksestä suhteessa kansallisessa tuomioistuimessa SEUT 108 artiklan 3 kohdan [tai neuvoston asetuksen (EU) 2015/1589 16 artiklan mukaisesti tehdyn komission päätöksen] nojalla käytävässä menettelyssä esitettyjen (muutoin mahdollisesti perusteltujen) vaatimusten vanhentumismahdollisuuteen. Nyt esillä olevassa asiassa ennakkoratkaisupyynnön esittäneen tuomioistuimen ratkaisu ei kuitenkaan riipu sen arvioinnista, ovatko vanhentumisväitteet, jotka tuensaajana oleva vastaaja 1) on esittänyt SEUT 108 artiklan 3 kohtaan perustuvia (muutoin mahdollisesti perusteltuja) vaatimuksia vastaan, vaan siitä, onko tuensaajana oleva vastaaja 1) velvollinen palauttamaan myös sellaisen ilmoittamattoman tuen, jota neuvoston asetuksen (EU) 2015/1589 17 artiklan 1 kohdassa säädetyn määräajan objektiivisen umpeutumisen vuoksi pidetään (edelleen) voimassa olevana tukena (vaikkakaan ei taannehtivasti perusteltuna).

29. Sen arvioinnin lisäksi, joka koskee komission toimivaltuuksien vanhentumisen seurauksia neuvoston asetuksen (EU) 2015/1589 17 artiklan 1 nojalla, tärkeiltä vaikuttavat myös päätelmät, jotka yhteisöjen tuomioistuin esittää 5.10.2006 antamassaan tuomiossa *Transalpine Ölleitung in Österreich GmbH ym. v. Finanzlandesdirektion für Tirol ym.* (C-368/04, EU:C:2006:644) ja 12.2.2008 antamassaan tuomiossa *Centre d'exportation du livre français (CELF), Ministre de la Culture et de la Communication v. Société internationale de diffusion et d'édition (SIDE)* (C-199/06, EU:C:2008:79), jonka mukaan komission päätöksestä, jossa ilmoittamatta jätetty tuki todetaan yhteismarkkinoille soveltuvaksi, ei seuraa, että kyseisen tuen täytäntöönpanotoimien, jotka ovat pätemättömiä sen vuoksi, että ne on toteutettu SEUT 108 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua kiellon vastaisesti, pätemättömyys korjaantuisi jälkikäteen. Samalla tuomioistuin kuitenkin totesi, että kyseinen artikla ei velvoita kansallista tuomioistuinta määräämään tuensaajaa maksamaan (ennenaikaisesti) takaisin myönnetyn tuen, jos komissio on jo tehnyt päätöksen tuen soveltuvuudesta yhteismarkkinoille. Tämä ei rajoita tuensaajan velvollisuutta maksaa korkoa sääntöjenvastaisen tilanteen keston ajalta tai korvata annetun tuen sääntöjenvastaisuudesta aiheutunut vahinko.

30. Vastaavasti unionin tuomioistuin totesi 23.1.2019 antamassaan tuomiossa *Presidenza del Consiglio dei Ministri v. Fallimento Traghetti del Mediterraneo SpA* (C-387/17, EU:C:2019:51), että asetuksen N:o 659/1999 15 artiklan 1 kohdassa säädetyn vanhentumisajan umpeen kulumisesta ei näin ollen voi seurata sääntöjenvastaisten valtiontukien taannehtiva korjaantuminen pelkästään sillä perusteella, että niistä tulee 1 artiklan b alakohdan iv alakohdassa tarkoitettuja voimassa olevia tukia, ja tämän seurauksena sääntöjenvastaisen tuen myöntämisestä kärsineiden yksityisten ja kilpailijoiden asianomaista jäsenvaltiota vastaan nostaman kanteen oikeusperustan lakkautuminen.

31. Unionin tuomioistuin ei kuitenkaan käsitellyt näissä ratkaisuissa kysymystä siitä, miten vanhentumisaika vaikuttaa tuensaajan velvollisuuteen palauttaa SEUT

108 artiklan 3 kohdan vastaisesti (alun perin) myönnetty tuki kyseisen artiklan välittömän soveltamisen perusteella.

32. Näin ollen ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin katsoo, että kyseessä olevat unionin oikeuden säännökset ja määräykset eivät muodosta kysymyksen ratkaisemisen osalta edellytyksiä *acte éclairé* -periaatteen soveltamiselle.

33. Tiivistäen voidaan sanoa, että ennakkoratkaisupyynnöllä pyritään selvittämään, että onko niin, että neuvoston asetuksen (EU) 2015/1589 17 artiklan 1 kohdan mukaisia komission toimivaltuuksia koskevan vanhentumisajan (pelkkä) kulumisen umpeen (myös kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan menettelyn aikana), jonka seurauksena myönnetty tuki katsotaan asetuksen 1 artiklan b alakohdan iv alakohdassa ja 17 artiklan 3 kohdassa tarkoitetuksi voimassa olevaksi tueksi, sulkee pois kansallisen tuomioistuimen velvollisuuden määrätä tuensaaja palauttamaan (ilmoittamaton) tuki SEUT 108 artiklan 3 kohdan suoran soveltamisen perusteella.

34. Ennakkoratkaisupyynnön esittäneen tuomioistuimen mukaan tätä kysymystä ratkaistaessa vaikuttaa ennen kaikkea hyväksyttävältä (vaikkakaan ei voida täysin kiistatta) päätellä, että jos SEUT 108 artiklan 3 kohdan välitön soveltaminen ei velvoita kansallista tuomioistuinta määräämään tuensaajaa maksamaan takaisin ennen aikaisesti myönnettyt tuet tilanteessa, jossa komissio on jo tehnyt päätöksen kyseisen tuen soveltuvuudesta yhteismarkkinoille, on sitäkin mahdottomampaa, että tuomioistuin voisi asettaa tällaisen velvollisuuden kyseisen artiklan perusteella silloin, kun komissio ei enää tee tällaista päätöstä (tai ei voi tehdä tällaista päätöstä) oman vanhentumisaikansa objektiivisen umpeen kulumisen vuoksi.

v.

[– –]